

Cíle: prohloubení informací o tématu sterilizace romských žen, práce s textem, práce s fakty, práce s traumatickými zážitky, práce s tématem obětí státní politiky a následného boje za odškodnění, skupinová práce, diskuse

Věková kategorie: 8. a 9. ročník, střední škola

Čas: 2 vyučovací hodiny

Pomůcky: příběh pamětnice ve formátu PL, PL Zpráva Amnesty international

Průběh:

Sdělte studentům téma hodiny: sterilizace romských žen

Nejprve položte studentům otázku, co vědí o problematice sterilizace romských žen v Česk(oslovensk)u? V jakém období ke sterilizaci docházelo? Došlo k státem uznanému odškodnění obětí? Pokud ano, kdy? /zatím neodpovídejte/.

Rozdejte studentům PL Zpráva Amnesty international. Vyzvěte je, aby si text přečetli a podtrhli nejdůležitější fakta, ve kterých naleznou i odpovědi na úvodní otázky. Ty potom společně shrňte.

Pak se zeptejte: Co podle vás znamenala pro romskou ženu nedobrovolná sterilizace? Jak se na to, že je sterilizovaná, mohl dívat její manžel?

Sdělte studentům, že se nyní seznámí s příběhem Romky z Ostravy, která se stala obětí nedobrovolné sterilizace. Paní Mária Stojková pochází z rodiny olašských Romů, kde se velmi dbá na tradiční hodnoty, jakožto na tradiční roli ženy jako matky.

Rozdejte studentům příběh pamětnice Mária Stojková. Společně si přečtete nejprve stranu 1, která popisuje život pamětnice před sterilizací.

Potom zadejte studentům úkol si samostatně přečíst druhou stranu, popisující sterilizaci v roce 1986 a život po ní. Vyzvěte je, aby jednou barvou podtrhli v textu fakta (za jakých okolností ke sterilizaci došlo, kde a kdy atp.), a jinou barvou emoce a pocity pamětnice, související se sterilizací a další barvou popisované důsledky sterilizace pro další život, včetně reakce okolí.

Poté je nechte sdělit závěry jejich práce: nejprve fakta, poté emoce a nakonec důsledky sterilizace.

Podtrhněte, že v roce 2017, když byl rozhovor nahráván, ještě nedošlo k státem uznanému odškodnění obětí sterilizace. Přitom paní Stojková byla jedna z žen, které spolu s Elenou Gorolovou o odškodnění žádaly a bojovaly. O sterilizaci a jejích důsledcích se však stydí hovořit, její potupení bylo editorce, která vedla rozhovor, jen naznačeno.

Na závěr diskutujte o tématu a vedte studenty k tomu, aby propojovali poznatky z obou textů: mediální zprávy Amnesty International i příběhu pamětnice. Na závěr je vyzvěte, který moment z příběhu pamětnice považují za emočně nejsilnější.